

овчаритѣ бѣха поставили лѣса за риба. И макарѣ сведоцитѣ да твърдѣха че риба пада на рѣнина, не се стърпѣхме, отидохме да видимѣ. Свѣтнахме съ рженица: на лѣсата бѣха избърнали бѣлитѣ си коремчета само нѣколко дребни рибчета. Оставихме ги да се набератѣ.

Кога се върнахме на колибата, огъня бумтеше тѣй силно, та пламъцитѣ излизаха на цѣлѣ ръстѣ високо изъ широкия куминѣ. Момичетата се разкрѣкаха като жаби: бре много рации... като отъ каца да сж ги гребали.

Добре завързанитѣ торби съ рации, окачени у гредитѣ, цѣкатѣ като че торбитѣ сж пълни съ малки часовници.

Време е да се спи. Но насѣ ли ще хване сънѣ. Отъ дума на дума за змии, за смоци, цѣла зима спѣли въ долно царство, за русалки, за юди, за вили — самовили — увлѣкохме се. Кому не е известна словоохотливостѣта на самотнитѣ пастири, когато имѣ се отдаде случай да се разприказватѣ. Ние, малкитѣ, сме се стаили, а голѣмитѣ единѣ презъ другѣ разправятѣ ли разправягѣ. Само черния Коста неохотно слуша и следъ всѣкого дума: „Вѣтърѣ, вѣтърѣ е всичко дето го разправятѣ. Ни врѣли ни кипѣли. Толкова години ходя по кѣра и нищо не съмѣ случилѣ.“

— Вѣтърѣ ли, обажда се Яни катеряната, дребничѣкѣ и винаги благо усмихнатѣ. Де вѣтерѣ, де. Не ти е дошло до главата, затова ти се струва вѣтърѣ. Ти слушай мене, какво ще ти разправа, та тогава кажувай вѣтърѣ ли е или що.

...По оная година бѣхме на мандра съ дѣдо Герги Туртата. На Гелинѣ Мезарж (невѣстино гробѣе)—въ равната гора...

Равната гора или както се казва още Равни Айкѣнѣ е единѣ дѣвственѣ масивѣ гора, заключена между Мандренската и Факийската рѣка съ пространство: 35 километра дължина и ширина. Преди настаняването на новитѣ села на бежанцитѣ изъ лозенградско, брадва не бѣ влизала. Тѣмна, стара равна гора, пълна елени, вепри, сѣрни и вълци. Точно по средата ѣ, до високата кръстата Юмерова поляна, отдѣто гората изглежда като безкрайно тѣмнорозелено море, е Гелинѣ Мезарж, Невѣстино гробѣе. Голѣми гладки, сиви, покрити съ зеленѣ мжхѣ, наредени въ грижливѣ строй камѣне покриватѣ гробоветѣ на една сватба, станала ужасна балада... Най-отпредѣ сж гробоветѣ на гайдаритѣ, после невѣстата и зетѣ, до тѣхѣ деверитѣ, кума и кумицата, сватитѣ, а по-нататѣкѣ многото сватбари. Сватбата идѣла отъ кѣмѣ изтокѣ. Посрещната била отъ дива, разярена даалийска орда. Всички паднали подѣ ножѣ. Цѣлото гробѣе е обраснало съ млада, стройна гора, на която никой не посѣга. Гробоветѣ

на невѣстата и зетѣ сж винаги окичени съ цвѣтя. Това е сладката любовна грижа на усамотенитѣ въ тая бездѣнна гора пастири...

... Като си спѣхме, по нѣкое си време, кучетата взеха силно да налавватѣ. Помислихме си че е гадѣ и навикахме: убрия, убрия, убрия. Кучетата все лаятѣ и вмѣсто да се спуснатѣ кѣмѣ гората, както други пжтѣ, стоятѣ вковани, настрѣхнали и не мрѣдватѣ. Излѣзе и дѣдо Герги, постоя, послуша се и дума: не викайте, влѣзте си въ колибата. И, като никога, сплашенѣ, ублѣненѣ. Почудихѣ се: какво ще да е, та и тоя старѣ вълкѣ така да се ублѣни... Мина ми презѣ ума за хайдутѣ, за глутница, за искланата сватба. Смѣлчахме се и слухтимѣ. Кучетата хемѣ лаятѣ, хемѣ скимичатѣ — нѣщо изплашени. Задуха силенѣ студенѣ вѣтърѣ.

Вѣтърѣ ли фучи, гората ли ечи като презѣ зиме, нѣщо банбашка. Заслушваме се по-дълбоко — глѣчѣ. Хи и и, като отъ много далече, ама отъ що е, какво е, не може да се разбере. Всички слухтимѣ и не си продмваме. Дѣдо Герги се само кръсти и ни прави знакѣ да мѣлчимѣ.

Глѣчѣтѣ се приближава и засилва. Бурята фучи. тече по джадето като бѣсенѣ порой. Овцитѣ се посплашиха, прѣчоветѣ изпрѣхтѣха нѣколко пжти и се окуниха. Като че ли нито преживатѣ, нито мѣркатѣ. Кучетата сжщо се окуниха. Залисията все приближава и приближава. Все по джадето. Чуватѣ се вече ясно: зурни, гайди, пѣсни, пискуни, провикване, плясане — сжщинска сватба!! Цѣлата гора ечи и се люлѣе. Огъня едвამѣ мжждѣеше. Дѣдо Герги полекичка го похлупи съ голѣмия казанѣ. Ние съ сина му, рахметлията Рале, сме се сгушили единѣ до другѣ — ни живи, ни умрѣли. (Завалията, оттогава зачамѣ и на шестѣ мѣсеца почина). Сватбата е вече наспроти насѣ, на джадето. Както бѣ тѣмно, свѣтна бѣла мѣсечина като день. Викотѣ, тропотѣ, плѣскане ржцѣ, кукуригане, блѣене, лай, жабешко крѣкане, козе врѣкане, квичене — като да сж се разкрѣкали всички гадини по небето и по земята. Косата ти настрѣхва. Яни се прекръсти, плюна въ огъня, подзе дѣхѣ и дума: чувай Боже...

Надѣ стрѣгата, вратата демѣкѣ, на колибата бѣ ачикѣ отворено. Поглеждамѣ. Боже спулайти. Като се понесли изъ небето едни моми съ дълги тѣнки като отъ мѣгла ризи, разпиляни златни коси; около тѣхѣ се запрѣмѣтали едни короконджовци. . . рогати, опашати, очи отъ въглени, съ уста червени-кѣрвави. Отпредѣ свирачи — дѣца съ дълги до земята бради, следѣ тѣхѣ сватитѣ — високи прѣгърбени като сухи върби баби; дълги, дълги камилски глави, само глави и шии, съ